

„bufetu“. Jedná se o kontejnery na papír, sklo, plast, hliník, elektrozařízení a baterie. Nechybí ani koše na bioodpad a kompostovací silo na školní zahradě. Jak úspěšně separovat odpad se žáci dozvídají na začátku školního roku z úst proškolených třídních učitelů. O vynášení separovaného odpadu se starají sami studenti jednotlivých tříd a to podle několikátýdenního rozpisu služeb. Takto vytríděný odpad, zejména pak plasty a papír, by měl skončit na třídičce odpadu skládky AVE Čáslav.

Vztah žáků k přírodě u nás prohlubují „koutky živé přírody“. Najdeme je v učebně biologie a v přilehlé chodbě. Jedná se o velké akvárium se třemi želvami nádhernými, akvárium s rybičkami a klec s osmákem. Studenti se mohou zblízka seznámit také s křečíkem džungarským, pakobylkami a ve vermikompostéru pozorovat žížaly. Důležitý je fakt, že si živočichy mohou žáci nejen prohlédnout a pozorovat, ale musí se také o ně starat. Potřebnou zeleň dodávají biokoutku kaktusy a jiné sukulenty umístěné ve skleněných akváriích nebo také exotické rostliny jako kávovník, čajovník, blahovičník a vavřík.

Návštěvník školního dvora si může prohlédnout bylinkovou zahrádku. Usušené vzorky léčivých rostlin jsou pak vystaveny v přízemí u učebny č. 1 spolu s popisky a seznamem všech našich pěstovaných bylinek. Tyto rostliny také slouží k praktické výuce botaniky v rámci biologie nebo jen k provonění třídy čerstvě udělaným bylinkovým čajem.

V přízemí školy je umístěna ekonástěnka a různé tematické plakáty vytvořené ekotýmem. Práce školního ekotýmu je přínosná. Jedná se o studenty z různých tříd, kteří se příležitostně scházejí a plní rozmanité úkoly v rámci předem domluvených ekologických dílen. Mají také za úkol šířit environmentální osvětu mezi ostatní studenty a připravovat nejrůznější aktivity podle daných možností.

Dalšími akcemi environmentální výchovy jsou exkurze na skládku komunálního odpadu AVE, třídičku separovaného odpadu, čističku odpadních vod, případně do Žehušické obory. Zdrojem informací z environmentální oblasti je také dlouhodobě odebíraný časopis Nika.

Mgr. Lenka Kořínková

Moderní biologie

V průběhu školního roku 2014/2015 byl řádně ukončen projekt Moderní biologie, jehož realizátorem bylo Gymnázium a SOŠPg Čáslav. Projekt s rozpočtem cca 1,25 milionu Kč byl spolufinancován z ESF prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Projekt běžel na škole od července 2013 a jeho výstupem jsou kompletně zpracované přehledy učiva pro výuku biologie na čtyřletém i osmiletém gymnáziu, pedagogickém lyceu a oboru předškolní a mimoškolní pedagogika. Mimo to bylo z prostředků projektu zakoupeno značné množství didaktických pomůcek pro výuku biologie a přírodopisu. Jedná se zejména o rozsáhlou sadu anatomických modelů lidských orgánů, včetně rozkládacího torza lidského těla. Praktická cvičení zkvalitní celá řada nové mikroskopické techniky počínaje binokulárními mikroskopy s vlastním osvětlením a konče trinokulárním stereoskopickým mikroskopem umožňujícím zvětšování trojrozměrných předmětů, včetně možnosti jejich fotodokumentace. Neobvyklou zajímavostí jsou i vitríny s celou řadou nejrůznějších minerálů a fosilií od nás i ze světa.

Mgr. Tomáš Hasík

Úroveň informační a počítačové gramotnosti ve škole

V letošním roce naše škola nadále pokračovala v čerpání dotačních titulů v rámci Operačního programu pro vzdělání a konkurenceschopnost. Ke konci kalendářního roku byl ukončen projekt Tůůdle e-learning, jenž pomohl dovybavit školu potřebnou prezenční technologií, umožnil vznik 1200 vzdělávacích materiálů a e-learningového prostředí, které slouží k podpoře výuky na naší škole. Od září jsme se zapojili jako partnerská škola projektu

v grantové výzvě č. 51 s názvem Podpora interaktivity ve výuce pomocí ICT nástrojů. Dvacet pedagogických pracovníků prošlo certifikovaným školením pro atraktivní práci s mobilními nástroji – tablety. Škola tak získala 20 tabletů, které učitelé již plně mohou integrovat do své výuky. Ve spolupráci se Spolkem rodičů došlo k dovybavení školy Wi-Fi zařízeními, které tak zajistí distribuci přístupu k Internetu pro práci s mobilními zařízeními. Dále došlo k výměně aktivních síťových prvků, čímž se zajistila výrazně vyšší přenosová rychlost intranetu.

Mgr. David Tichý

Výtvarná výchova

Předmět je vyučován ve všech studijních oborech naší školy pod modifikovanými názvy. Souvisí s ním velmi těsně i předmět Dějiny umění, jenž se pátým rokem učil v gymnaziálním studiu ve druhém ročníku a v sextě. Tímto pro všeobecný rozhled důležitým kurzem tak projdou všichni gymnazisté.

Předmětová komise pracující ve složení J. Novák, V. Horáková a M. Pekárková se pravidelně scházela v průběhu školního roku a řešila problémy související s výukou, materiálním zabezpečením a plánovanými akcemi, a to i průběžně podle potřeby.

K akcím opakujícím se každoročně patří výzdoba školy, spolupráce při vydávání školních tiskovin (výroční zpráva, pozvánky...).

V plánu akcí na školní rok 2014/2015 se objevily následující body: návrhy výtvarných exkurzí a výstav, průběžný nákup nových pomůcek, materiálů a literatury, projednání teoretických a praktických témat k maturitě, schválení individuálních tematických plánů, spolupráce s tiskem, dle potřeby a zájmu výstavy žakovských prací ve škole, další vzdělávání pedagogů.

Uskutečnily se některé exkurze: Umění gotiky v Anežském klášteře a 20. st. ve Veletržním paláci NG Praha v rámci předmětu Dějiny umění pro II. ročník gymnázia a sextu. Studenti se obou návštěv základních expozic NG zúčastnili v téměř plném počtu a s opravdu velkým zájmem.

V podzimních měsících J. Novák spolu s II. roč. gymnázia realizoval a zahájil na školní chodbě (Galerie na schodišti) výstavu papírových reliéfů s geometrickými motivy, které vycházely z díla špičkového českého konceptuálního umělce Stanislava Kolíbala. Výstavka vzbudila pozornost a přinesla autorům značné uspokojení.

V. Horáková vedla v dubnu žákyně 3. roč. lycea specializace do NG Veletržního paláce v Praze a v květnu žáky kvinty do galerie GASK v K. Hoře, kde absolvovali doprovodný program k výstavě Jiřího Šalamouna.

V červnu jsme se s žáky 1. ročníku pedagogické školy a I. roč. gymnázia už posedmé jeli podívat na sochařské sympózium Kámen a život ve Zbraslavicích. Tématem pískovcového reliéfu byla tentokrát Závist. Podle výkladu organizátorky ing. Zd. Kubátové je postupně obtížnější získat nové kvalitní návrhy a s nimi jejich autory.

J. Novák a V. Horáková absolvovali školení v používání tabletu, který jsme obdrželi z projektu a který hodláme využívat při výuce. Právě při jarních maturitách už byl použit jako moderní úložiště pro prezentaci obrazového materiálu, jenž je předmětem zkoušky.

Maturitu z výtvarného oboru velmi úspěšně vykonala jedna žákyně oktávy, maturovalo také pět žákyň výtvarné specializace na SOŠPg, úspěšně, s očekávanými výsledky.

Koncem školního roku došlo k předání správcovství výtvarného kabinetu, sbírek a pracovní Vv z J. Nováka na V. Horákovou.

V lednu se podařilo nakoupit větší množství nové keramické hlíny a hlavně novým oplechováním opravit bednu na její skladování. Vbrzku dojde i k opatření glazur nové generace a k nákupu některých tvářecích pomůcek na restart práce s keramickými materiály.

Během školních prázdnin byla vymalována učebna č. 10, tzv. kreslárna a to byla i příležitost k obměně její výzdoby. Velkým pozitivem je, že nám škola umožnila kompletní výměnu nábytku v této místnosti, konkrétně jednomístné pracovní stolky s židlemi a dva sušáky na plošné výtvarné práce.

Mgr. Josef Novák

Hudební výchova a sborový zpěv

Těžiště výuky HV na gymnáziu je v pěstování hlasové kultury a v orientaci k písňové tvorbě. Na nižším gymnáziu se úspěšně podařilo využít hru na zobcovou flétnu při všech nacvičovaných písních, která vedle zdravotního významu přispívá k lepšímu chápání notového zápisu, pomáhá překlenout mutační období a nahrazuje některé hlasy v počátcích nácvičku vícehlasu.

Volitelná HV v prvních dvou ročnících vyššího i čtyřletého gymnázia přináší kromě praktické péče o hlas přehled hudebního vývoje v návaznosti na ostatní humanitní předměty. Zpěvem, poslechem či využitím nástrojové hry studentů seznamuje hlouběji s hudebním materiálem.

Na SOŠPg najdeme v současné době dva obory – pedagogické lyceum a předškolní a mimoškolní pedagogiku, která dává studentům úplné odborné středoškolské pedagogické vzdělání. Proto také v tomto oboru hudební výchova provází studenty po celé čtyři roky studia a je jedním z volitelných maturitních předmětů. Praktická část je zaměřena na intonační a pěvecké dovednosti, na komplexní práci s písní, je doprovázena hrou na klavír a další hudební nástroje, které jsou vyučovány v předmětu hra na hudební nástroj. Teorie zahrnuje dějiny hudby a výuku metodické práce s dětmi.

Student pedagogického lycea, pokud si nevybere specializaci hudební výchovy, se setká s tímto předmětem pouze v prvním ročníku. Cílem je probudit ve studentech jednak zájem o daný předmět, jednak potřebu muzicírovat, a proto převažují pěvecké činnosti. Pokud se podaří tento cíl naplnit, je ve druhém ročníku otevřena specializace HV dotovaná čtyřmi hodinami týdně. Obsah učiva se rozšíří, prohloubí, pěstují se další praktické dovednosti. Studium ukončí praktická i ústní maturitní zkouška.

Sborový zpěv je dalším předmětem z oblasti hudební výchovy, který musí absolvovat všichni studenti oboru předškolní a mimoškolní pedagogika. Zde se tvořivým způsobem přizpůsobují potřebám pěveckého kolektivu, společně dosahují přiměřené estetické kvality sborové reprodukce, přes kolektivní prožitek docházejí k individuálnímu citovému i estetickému zážitku. Vyvrcholením činnosti pěveckého sboru je příprava a realizace koncertů, se kterými tradičně předstupujeme před veřejnost nejen v našem městě. 15. října 2015 se čáslavský pěvecký sbor stal hostem úvodního koncertu 7. ročníku podzimních nokturn v Pacově. V téměř hodinovém vystoupení jsme představili repertoár od renesance přes lidovou hudbu a po skladby současné. V čase adventním jsme zpívali nejen svým spolužákům a čáslavským občanům, ale koncertovali jsme také v Močovicích a na Klukách.

Mgr. Jana Vrnáková

Primární prevence

Akcí číslo jedna v oblasti primární prevence na naší škole jsou nejen svým pořadím v běhu školního roku, ale zejména svým významem adaptační kurzy prvních ročníků, tradičně konané v autokempu Zbýšov a organizované výchovnou poradkyní PhDr. Marií Frajerovou a metodickou prevence Mgr. Klárou Fidlerovou. Adaptační kurzy jsou nejdůležitějším preventivním programem hned z několika důvodů: usnadňují novým studentům vstup do nového kolektivu, snižují psychickou náročnost přechodu na novou školu a nezřídka do nového životního stádia a životního stylu, výrazně přispívají k prevenci šikany a pomáhají

budovat vztahy k třídnímu učiteli, výchovnému poradci, metodikovi prevence a spolužákům z jiných tříd jakožto k potenciálním důvěrníkům v krizové situaci.

Za bezchybný program adaptačních kurzů vdčíme zejména spolupráci s našimi bývalými i současnými studenty, na niž jsme obzvláště hrdí. Organizátorky se v rámci adaptačních kurzů starají například o činnosti zaměřené na sebepoznání a komunikaci. Součástí programu je též beseda na nejaktuálnější témata z patosociální oblasti: šikana, vztahy náctiletých, závislosti.

V průběhu roku se pokoušíme detekovat případné rizikové chování a zasáhnout ve prospěch našich studentů. To se daří zejména díky spolupráci třídních učitelů s výchovným poradcem a metodikem prevence a díky důvěrnému vztahu mezi třídním a jeho svěřenci. Pomocnou metodou nám je i tvorba třídních sociogramů. V uplynulém školním roce jsme takto intenzivně řešili několik případů vážných psychických obtíží studentů resp. studentek. Spolupracovali jsme se zákonnými zástupci žáků, s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Kutné Hoře, s psycholožkou Zuzanou Sůvovou či s havlíčkovobrodskou psychiatrií.

Každoročně nabízí metodik prevence spolu s vybranými aktivními studenty organizaci stmelovacího programu na podporu prevence šikany. Třídy se mohou většinou v předvánočním čase i s třídním věnovat různým kolektivním hrám přímo v budově školy a v příjemné učebně dramatické výchovy i společně přespát.

V rámci nespecifické primární prevence organizuje škola sportovně zaměřený Den překonávání rekordů a nabízí žákům i jiné aktivity přerůstající jejich každodenní povinnosti (umělecký přednes, sborový zpěv, divadlo), jimiž se zapojují do kulturního života ve městě a navazují tak pozitivní vztahy se svým okolím (organizace Dne dětí, divadelní představení pro MŠ a ZŠ, vánoční koncerty, výstavy, spolupráce s Literárním klubem Dr. Nadi Benešové ...).

Mgr. Klára Fidlerová

16. Další vzdělávání ve škole v rámci celoživotního učení

V jarním maturitním termínu dokončily své dvouleté působení na naší škole dvě třídy dálkového zkráceného studia oboru 7531M01 Předškolní a mimoškolní pedagogika. Jednalo se především o vychovatelky či ředitelky MŠ, které již v praxi pracují, ale podle novely zákona o pedagogických pracovnících neměly nutné vzdělání. Absolvováním dvouletého zkráceného studia a složením profilové části maturitní zkoušky uvedeného oboru dosáhly plné kvalifikace.

Toto studium nebylo v roce 2014 ani 2015 znovu otevřeno, neboť výše normativu při počtu studentů menším jak dvě plné třídy nezajišťuje vyučování v požadované kvalitě, na které škola trvá.

17. Výchovné a kariérní poradenství

Výchovný poradce úzce spolupracuje s metodikem prevence, pedagogickým sborem, rodiči a především žáky. Po celý rok se opírá o rámcový plán (viz harmonogram práce VP). Hlavní náplní je aktuální reakce na vzniklé problémy, okamžitá pomoc při jejich řešení či doporučení odborníků. Vzhledem k rozmanitým typům škol se VP snaží seznamovat žáky prostřednictvím různých organizačních forem s možnostmi profesionální orientace, průběžně se vzdělává po odborné stránce (Asociace školních psychologů, semináře pořádané PPP Kutná Hora, Majestic Praha..., psychiatrická klinika – poruchy příjmu potravy, bipolární afektivní porucha, poruchy osobnosti), vede přehled umístění absolventů školy a motivuje rozmanitými akcemi (např. setkání s bývalými studenty školy) k přirozené volbě budoucí profese.

VP seznamuje studenty prvních ročníků s obsahem jeho práce neformálním způsobem např. adaptační kurzy, besedy krizového centra- Mgr. Sůvová, PPP Kutná Hora-